

CONCILIO
DE
TRENTO

BX830

1545

A2

1737

c.1

135925

262

E#76#116

1080042748

26

TRIDENTI, MDCXCV

ADIEO DECLARATO D'UN CARDINALE

SOPRINTENDENTE DELLA BIBLIOTECA

PIRELLA MARIA SANTO

LIBRERIA DELLA BANCA DI ROMA

26

ADIEO DECLARATO D'UN CARDINALE

D. CARLO LUCAS

BIBLIOTECARIO DELLA CIRCA

LIBRERIA DELLA BANCA DI ROMA

ADIEO DECLARATO D'UN CARDINALE

D. CARLO LUCAS

BIBLIOTECARIO DELLA CIRCA

LIBRERIA DELLA BANCA DI ROMA

ADIEO DECLARATO D'UN CARDINALE

D. CARLO LUCAS

BIBLIOTECARIO DELLA CIRCA

LIBRERIA DELLA BANCA DI ROMA

ADIEO DECLARATO D'UN CARDINALE

D. CARLO LUCAS

BIBLIOTECARIO DELLA CIRCA

LIBRERIA DELLA BANCA DI ROMA

ADIEO DECLARATO D'UN CARDINALE

D. CARLO LUCAS

BIBLIOTECARIO DELLA CIRCA

LIBRERIA DELLA BANCA DI ROMA

ADIEO DECLARATO D'UN CARDINALE

D. CARLO LUCAS

BIBLIOTECARIO DELLA CIRCA

LIBRERIA DELLA BANCA DI ROMA

SACROSANCTUM OECUMENICUM
CONCILIIUM
TRIDENTINUM

ADDITIS DECLARATIONIBUS CARDINALIUM
Concili Interpretum, ex ultima recognitione

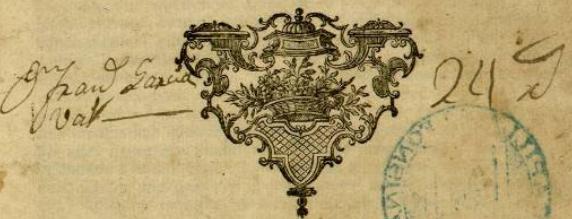
JOANNIS GALLEMART,

ET CITATIONIBUS JOANNIS SOTEALLI
Theologi, & HORATII LUCII Jurisconsulti; necnon Remissionibus
D. AUGUSTINI BARBOSÆ: Quibus recens acceperunt utilissimæ
Additiones BALTHASSARIS ANDREÆ JC. Cæsar-Angustani, cuna
Decisionibus variis ROTÆ ROMANÆ eodem spectantibus.

NUNC DEMUM HAC POSTREM A EDITIONE
Utilissimis Annotationibus Præticiis Reformationem & Forensia
concernentibus D. CARD. DE LUCA illustratum.

EDITIO REFORMATA, ET SUPRA OMNES
Superiores Gallicas & Belgicas locupletata, item permulis PONTIFICUM
CLEMENTIS VIII. PAULI V. & URBANI VIII. infertis ad varia
CONCILII Capita Constitutionibus.

CUM INDICE LIBRORUM PROHIBITORUM EX PRÆSCRIPTO
CONCILII, necnon Propositionibus a variis PONTIFICIBUS hucusque damnatis.

TRIDENTI, MDCCXXXVII.

Sumptibus Societatis.

CUM SUPERIORUM PERMISSU.

38224

P R A E F A T I O
S I V E A D M O N I T I O
A D L E C T O R E M B E N E V O L U M

De anterioribus hujus Operis editionibus, deque hac
nostra nunc recenter auctius prodeunte.

Uoniam Pius IV. interdixerat, ne cui, prout liberet, sacra Oe-
cumenici Tridentini Concilii decreta licet expone, privata-
que auctoritate interpretari, sed si cui dubium aliquod apparet, Sedem Apostolicam accederet, qua per illustrissimos Cardi-
nales in eam rem Delegatos id resolueret atque enodaret; De-
clarations ejusmodi Cardinalium, difficultatum Concilii Inver-
pretum, rogari, observari, atque in veneratione haberi coeparent. Manu-
scripta, ut rara chimaelia paucorum manibus terebantur, donec in Germania,
Gallicis, Hispanis, ac denum in Belgica typis vulgata, atque ex cruditorum
virorum centura, Regum etiam Principumque privilegiis donatae, publici jus-
ris facta, in oculos manuque paucissim omnium devenerunt. Putaverunt Typo-
graphi bene se atque ex publica re facturos, si lucernam accentuam ponenter
non sub modio, sed super candelabro, ut luceat omnibus, qui in domo sunt;
omnibus, inquit, qui in Ecclesia Christi verantur, quibus Concilii lata le-
ges sunt, si qua parte obscurius aliquid dictum fuerit, illustratae appearant,
queaque ad unius forte postulatione elucidata sunt, omnibus, quos eadem
spina difficultatum tribulique dubitationum pungent, plana fierent. Sic Phi-
losophi afferunt, bonum omne natura sibi esse diffusivum. Porro nullibi haec
nus emendatus, quam Duaci Declarations impresa sunt, ob operam & in-
dustriam Joannis Gallemart, S. T. Doctoris, & in Academia Duacena Pro-
fessoris, qui priores editiones recensuit, limavit, summaque fide exemplarium
varietatem recognovit. Ceterum, necio qua occasione, fugi illius diligen-
tiam pars melior declarationum illa, que cum die & consule, ad finem alio-
rum exemplarium impresorum, manuscriptorumque, a 21. Martii, 1591. po-
sita erat. Itaque eam partem huic Operi ad finem intexui, sic tamen, ut
in ordinem Concilii redacta sit, singulae declarationes ad sua capita revo-
cate. Quibus aliae (nimis in quibus tempus & dies in margine additi non
sunt) accesserunt nonnullae, ex fidibus exemplaribus manuscriptis, uno pra-
termissa a viro quedam probe eruditio in ipsa Urbe descripto, suppeditata.
Textum ipsum Concili adjunxi, quo facilius Lector eum, declarationesque
ad eum relatives simul capere possit. Accesserunt denique Remissiones P. Au-
gustini Barbosa, nullum etiam interpretationis privatae genus continentes, sed
rudas tantum Doctorum citationes, qui incidenter varia Concilii loca tra-
ctaverunt; de quibus audi ipsum Barboam, ejusve prologum apologeticum:
(De confilio, inquit, doctissimorum virorum, qui divini & humani Juris
peritissimi exitere, Bullæ Pii IV. prohibitionem solum procedere in illis dif-
fici-
lcul-

FONDO BIBLIOTECA PUBLICA
DEL ESTADO DE LEON

135925

sicutatibus & interpretationibus, que peculiari ipsiusmet constituentis declaratione egerit, non tamen que ex iuris regulis & Doctorum resolutionibus decisam manent, atmena predictae Bullæ dispositione, probabilitus judicatum est, quia alieni necessario pro decisione cuiusque dubii super aliquo Concilii decreto existat, & in ipso non decisis, rejetas iuriis dispositione, ad Sedem Apost. recurrendum esse dicteremus, contra mentem & aperta verba ipsius Bullæ: *Si tui vero in eis aliquid obscurum dictum & statutum fuisse, eamque ob causam interpretatione, aut decisione aliqua egeri vixum fuerit, afferendas ad locum, quem Dominus elegit, ad Sedem videlicet Apof. Predicatam deinde de Bullæ prohibitione procedere solum in interpretatione, que sit ex capite, & prout unicuique liber, non tam in interpretatione juris, ejudem Bullæ processionalis ratio sequentibus verbis aperte demonstrat. Ad vitandum praeterea perversionem & confusionem, que oriri posset, si unicuique licet, prout ei liberet, in decreta Concilii Commentarios & interpretationes has edere. Onus enim iuris interpretatione non est prohibita; sed illa tantum, qua sit, prout unicuique liber, id est, ex capite, resolvunt Chafan, ad Confessitudines Burgund. Rub. 2. §. 2. in princ. n. 13. Late Perez in proemio ad Leges Ordin. q. 2. De iure ergo communè non licet interpretari leges, nisi Imperatori, l. fin. C. de legibus, & tamen licet eas declarare secundum verum sensum & iuri consuetum ex Bart. in l. Omnes populi, q. 6. vers. Tertio loco, n. 65. ff. de Jusit. Valafe. confut. 41. num. 7. Sic etiam Leges Regie Lusitanorum non possunt interpretari ex ordin. lib. 1. tit. 5. §. 5. quam tamen intelligandam esse de interpretatione hominis capitulo, non vero de interpretatione juris, resolvit Valafe. d. confut. 41. n. 7. Quamobrem sic esse accipendam predicant Pii IV. Bullam ex predictis iuribus non est, qui dubitet, pricipue cum illius verba clare insinuant, illo tantum casu locum habere, quo aliquid obscurius dictum & statutum sit, peculiarique declaratione egerat; quia tunc nullum posse, prout ei liberet, in Decreta Concilii Commentarios & interpretationes suas edere, libenter facutur ad alios vero eventus ultra predictum magni dubii, & peculiariis interpretationis casum hujusmodi dispositionem, cum sui penalis, iuxta vulgares juris regulas, non esse trahendam, aperte colligunt, sicut nec trahi ad interpretationes, que incidentur Doctoribus suis in tractatibus vel in scholis docendo sunt, resolvit P. Valer. Regin. in Praxis fori Panit. lib. 20. num. 53. in fine. Non venium igitur reprehendebat non noscere, sed Doctorum remissiones, quas ex illorum libris collectas singulis ipsiusmet Concilii Decretis & locis fideliiter distribuendas curavimus, sicut nec reprehendendum Joannis Sotocalli, & Florati Lucii ad marginem facili Concilii annotationes & concordantiae, quia heut illæ nudam continent locorum facta Scriptura & Sanctorum Patrum ostensionem, ita haec nodas habent Doctorum allegationes, in quibus nec illum quidem verbum ex nostro capite adducimus, nullam corum opinionem approbatione admittimus, vel reprobatione conflatamus, immo indicis officio fungentes, Doctorum loca ostendimus, ubi varia Concilii Tridentini de cetera incidenter tractantur. Illustriissimorum etiam Cardinalium inter has Remissiones aliquas inferimus decisiones, quas, rejetis aliis quam pluribus, a Doctoribus de illarum tenore attestantibus receptiores judicavimus, ideoque nullam adducimus, que suum non habeat auctorem, ut hic transcriptæ illam habeant vim & auctoritatem, quam merentur Doctores, quos, formala*

lis eorum verba transcribentes, ad ipsarum pedes citamus. Pro quarum Decisionum vii & auctoritate Lector audeat Fr. Emman. Quest. Reg. Tom. I. quest. 11. art. 2. Pat. Martin. Delrio Disquisit. Magic. lib. 6. cap. 1. sect. 3. in fine. Zetol. in praxi Episcop. p. 1. verbo, auctoritas in fine, & p. 2. verbo, Absolutio, in fine. Haecenus ille. Qui deinde protestatur, se libertum submittere correctiones sancte Matris Ecclesie Romane, si quid minus conveniens dictum fuerit, paratum mutare, & pro non dicto haberi, velle. Signis alphabeticis usi sumus, Latinis ad designandas concordantias textus Concilii cum Scripturis Sacris, & Jure Canonico, ab ipso Joan. Sotocalli olim citatas: Nomenalibus, ad Declarationes Sacra Congregationis; Gracis, ad Remissiones Barboe. Que autem ultra predictas novissime addidit Balthasar Andreas U. J. D. ac in florentissima Casar-Augustanorum Academia olim decreti Gratiani publicus Interpres, nunc autem in supremis Regni Aragonum cubitalibus publicus Patronus, hoc signo *, vel illo T notarium; eo quod eus assidui, ac indefessi labores, boni honestique mores, hac nostra tempestate non minus, quam sidera fulgeant. Vale Lector, & fave.

MONITIUNCULA ALTERA

De hac postrema editione.

Non est, quod a nobis vino vendibili hederam apponi potes, LECTOR. Itaque breviter dantaxat moneo, Opus hoc iam ante satis commendatum, nunc tot recenti factis accessoriis in locupletatum fuisse, ut fere Opus novum videri posse. Declarationes quadragesima supra quingentas, ac etiam paulo plures, partim de novo addidimus, partim in sua loca digestissim: ita ut cum prius extra locum sumus vagarentur, vixque posset Lectori nisi esse, nunc subiecta sunt Concilii capitibus, ad que pertinet, singule habiture utrum sumus nullo lectoris labore. Plurimas Pontificis extravagantes, quarum ipsum Concilium meminit, vel quas, qui Concilium subsecuti sunt Pontifices, declarandis ac roborandis Concilii decretis edidere, suis item locis apposimus, ac nominamus quas superius Pontifices sel. record. Paulus VI. & Greg. XV. de B. Virginis Conceptione, annis superioribus promulgaverunt. Itemque quam idem Gregorius Pontifex de regularibus confessi, additis Sacre Rerum Congregationis declaratione, que non ita vulgata videbatur, ac ipsa constitutio, ad quam pertinet. Annotationes præterea prædictas in rebus reformationem & forensis concernientibus Eminentiss. & Reserendiss. D. Joannis Baptista Card. de Luca, ad sua capita remissas. Accedit etiam Theologia erronea, id est, Propositiones a variis Pontificibus in hac usque tempora damnatae juxta Tractatus Theologicos distribuite. Denique totum opus serio erit emulativus, & nitidissime eius curavimus. Tu lector labore nostro fruere. & Vale.

APPROBATIO HUNNÆI

Notarum ad marginem.

A Notationes ad marginem, quæ huius Tridentini Concilii editioni accesserunt, nus
dan & fidelem continere offensionem locorum, unde singula dogmata sunt de-
sumpta, nihilque quod vel ad Canonum iustis Concilii interpretationem pertinet, vel
habetur sapient, inesse aucto ego, 8. Maij, 1570.

*Augustinus Hunnæus.*APPROBATIONES
SUPER REMISS. AUGUST. BARBOSÆ.

L I C E N C A S .

Vistas as informações que se tiverano neste conselho podeſt imprimir este livro
na forma em que esta, & depois de impreso torna a eti Conselho para se con-
señor como original, & se da licença para correr, & seu ella nano careça. Lisboa,
aos 4. de Dezembro de 1617.

*Bartolomeu de Fonseca, Antonio Diaz Cardoso, Fr.
Manuel Corbo, Joaõ Alvaro Brandao e
Dom. Francisco de Bragança.*

DAm licence a supplicante Augustinho Barbosa para poder mandar imprimir as Re-
míſſões, & Allegações de Doctores ao Concilio Tridentino, visto, a que tem
do Santo Oficio, & do Ordinario, & depois de impreso tornara a eti a Mefia para se
taxar, & semelhante nano correrá, a 7. de Dezembro de 1617.

*Abu ro Lopez Moniz, Luis Machado.*CENSURA
EX COMMISSIONE REGII SENATUS CASTELLAÆ.

JUSSU Regii Senatus, qua potui dexteritate, perlegi librum, cui titulus est: Decisiones & declarations illustrissimorum Cardinalium facti Concilii Interpretum, quæ in quarto volume decisionum Rotæ Romane habentur, editio a doctissimo Parre Magistro F. PETRO VINCENTIO de MARCILLA, Cesar-Augustino, Ordinio S. Benedicti, ejusdemque Magistro Generali, & in Alma Universitate Compostellana sacre Theologiae primario Praelectore, ac etiam Iuris Pontifici Candidato. Quis liber non tantum immuniſ est a quavis erroris, ſeu falſitatis nota, concorque propris Archetypeis, a quibus eſt extractus: verum etiam ejus auctor ita prudenter ſe gerit in omnimoda observanza & humili obdientia decreti Pii Papæ VI probabilitis quodvis interpretationis genis propria autoritate emittendum super decreti Concilii Tridentini, ut neque in ipso uno ipſam in ea re deficiat ſententia. Quo fit, ut fatis tute, ac ſumma cum legemini, prefecimus Iuri communis incumbendum, utilitatem, opus prefatum in publicum prodire, ad idque a Regio Senatu licentiam obtinere jure optime mereantur. In conventu nostro Victoriano, Ma-
drisi die nono mensis Junii, Anno Domini 1609.

F. FRANCISCUS de TAMATO.

APPRO-

APPROBATIO.

DEciones itas Sacra Congregationis, jam antea in quarto volumine decisionum Rotæ Romane impreftas, & polter R. P. M. VINCENTII de MARCILLA Ordinis nostri Magistri Generalis, & in Academia Compostellana primarii quidam Theo-
logie Professoris studio una cum Concilio Sacrofante editas, num iterata cura eximi D. M. N. Janis Gallemari, Catechiste Regii, secunda emendatione cum Con-
cili decreto conjuncta, cum Archetypis suis, unde defumpti sunt, accurate conveni-
re inventio. Et in iis edendis exacte obſervatum eſt Pii IV. P. M. decretum de non eden-
do privata auctoritate in Sacrum Concilium quoconque interpretationis genere. Nihil enim
hic præter illustrif. Cardinalium Declarationes ius qualeque capituli subiectas, sum-
ma tamen diligenti a mendis perpurgatas, Concili decretis additum eſt. Opus abique
dubio maximè utilitatis omnibus fideliibus, quibus genuina maximi doctissimum Con-
cili ſententia in ſumma debet esse veneratione.

*Fr. LEANDER de S. MARTINO, Benedictinus Congrega-
tione Hispalensis, S. Thæologie Magister, & in Alma
Academia Diuina, lingua Sancta Professor Regius.*

CENSURA ORDINARIJ COLONIENSIS.

Onibus, quibus genuina sanctissimi doctissimum Concilii Tridentini doctrina &
ſententia in ſumma debet esse veneratione, uniuersitatem erit & necessarium, ſi hoc
volumen, quod tor Cardinalium Declarationibus & Remissionibus, tor Theologorum
& Jurisperitorum notis illustratum, & non Annotationibus praticis Reformationis
& Forensia concernientibus Cardi de Luca auctum; poſt variis editiones majori-
bus nunc deno characteribus in legentium commodum imprimatur: ut pote quod non
tantum a falſitatis nota eſt immune, verum & a mente Concilii Tridentini, ejusque
decretis in nullo recelleſt videatur. Quo fit ut tute, ac ſumma cum leuitate uti-
litate prezentum opus in publicum produc & reimpriani mœetur. Datum Colonie
1. Martii, 1722.

*JO. GEORG. MOLITORIS, SS. Theol. Doctor, Pratorum
Apoſtoli Perillariorum S. Gerens Canonicus, Serenissimi
Principis Electoris Coloniensis Confiliarii Eccleſiaſi-
cius ac Librorum Censor ordinarius.*

mp.

DESCRIPTIO TRIDENTINÆ CIVITATIS.

Tridenitina Civitas in finibus Venetiae Provinciae inter montes, in planicie postea est: muris vallata lapidea, quam ex Septentrione aluit Athessus fluvius, ambius miliaris Itali. In ea vias latas & lapidibus structas, domus vero ita honorificas cernas, ut novam, non veterem Civitatem praes se ferat. Templo satis pulchra conspicias, sed in omnibus iis parum structure. Arcem habet conspicuam, ut domum auream dicas potius, & quam possint & Imperatores & Reges percommode inhabitare, a Bernardo Clelio Tridentino Praeside auctam, & illustratam non moltos ante haec annos. Influit placide in urbem per muros ab Oriente aqua ritus, super quo ecclesia ferice, & mole frumentariorum multæ sunt, unde item plurimi rivuli deducuntur per medianas vias, in usum & publicam commoditatem. Super Athessum, ad portam, que dicitur S. Laurentii, pontem habet magnificum, sed lignum: centum & quadraginta pauciūm longitudinum. Montes circum se habet nivibus continuo obstitos, scopolos, inaccessos, præcipaces, & ita preatos, ut dicas, cœlum summa montium cacumini contingere. Fauces habet duas, quarum altera vergit ad Septentrionem, altera vero duxit Veronam, planitiem admodum parvam, sed idem & arboribus, & vitibus mirum in modum constitam, quam Athessus circuit, & lambit undeque. Promiscua habitantibus lingua, scilicet Teutonica & Itala, sed Itali omnes etiam, cum placet, testine loquuntur. Tridentum Germanorum sentina Italorum vero refugium est, cum quid infortunii illis occurrit. Parum frumenti, sed plurimum vii persuase habent, album & subrubeum. Per astantem cœlum temperatum est; diebus autem canicularibus Sol apprime fervens. Hyberno vero tempore propter nivium & glaciem ingentes horrores vix hujusmodi regio habitate potest: neque satis sunt hominibus hypocrita ad depellenda frigida, que eo tempore tam magna sunt, ut non finari aquas defendere in terram, sed statim venientes convertant in nives. Et quod datur miraculo, ut pater ipsius Civitatis per id tempus aquis omnino careant. Boves & vacas pro mulier, stellis & equis orerantur habent, cum eorum plausis tam at res convehenderas facilius, ut ad montium cacumina sic properent, ac si essent in planicie, a viarumque publicatum curatoribus ita juga aptata sunt, ut usq[ue] ad culmen accessibile quotunque montium ab eisdem iti possit. Nunc demum Civitas ista & opulenta, & clara effecta est proper Concilium, quod in ea fuit per plorū annos, & nunc viget maxime. Nam hic convenerunt quinque prius Cardinales Praesidentes, & Legati Concilii pro sanctissimo D. N. Pio IV. Pontif. Opt. Max. Duo similes Cardinales, Lotharingius & Madetus, Patriarchæ tres, Archiepiscopi XXXII. Episcopi CCXXXV. Abbes VII. Ordinum Generales VII. cum Theologis CXLVI. & ultra secularibus & regulatibus, Ferdinandus Casarius, Regis Gallie, Hispaniarum, Portugallie, Hungariae, Bohemiae, Poloniae, Venetiarum & septem Cantenorum Helvetiorum, Bavariae, Sabaudie, Florentie, & aliorum Principum Ecclesiasticorum Oratores.

INDEX SESSIONUM ET DECRETORUM CONCILII TRIDENTINI.

SESSIO I.

Decretum de incœnso Concilii. pag. 1

SESSIO II.

Decretum de modo vivendi, & aliis in Concilio fernandis. 2

SESSIO III.

Decretum de Symbolo fidei. 4

SESSIO IV.

Decretum de Canonice scripturis. 6

Decretum de editione, & usu sacrorum librorum. 7

SESSIO V.

Decretum de peccato originali. 9

Decretum de reformatione per 2. Capita. 20

SESSIO VI.

Decretum de Iustificacione. 29

Cap. I. De natura & legi ad iustificandos homines imbecillitatis. 30

II. De dispensatione & mysterio adventus Christi. ibid.

III. Qui per Christum iustificantur. ibid.

IV. Descriptio iustificationis impiorum, & modus ejus in fœtus gratia. ibid.

V. De necessitate preparationis ad iustificationem in adulis, & unde sit. 31

VI. Modus preparationis. ibid.

VII. Quid si iustificatio impiorum, & que ejus causa. 32

VIII. Quonodo intelligatur, impium per fidem, & gratis iustificari. 33

IX. Contraria nobiscemus fidiciam. ibid.

X. De accepta iustificationis incremento. 34

XI. De observatione mandatorum, deque illos necessitatibus & possibiliter. ibid.

XII. Prædestinationem remittendam præsumimus cavendum esse. 35

XIII. De perseverantia munere. ibid.

XIV. De lepida & caram reparazione. 36

XV. Quoslibet mortali peccato amissi gratiam, sed non fidem. ibid.

XVI. De fructu iustificationis, hoc est, de merito bonorum operum, deque ipsius meritis ratione. 37

Canones de iustificatione. 38

Decretum de reformatione per 5. Capita. 42

SESSIO VII.

Decretum de Sacramentis. 42

Canones de Sacramentis. 42

SESSIO VIII.

Decretum de translatione Concilii. 50

SESSIO IX.

Decretum prorogationis Sessionis. 51

SESSIO X.

Decretum prorogationis Sessionis. 52

Bolla reiunctionis Concilii sub Julio III. ibid.

SESSIO XI.

Decretum de reformando Concilio. 84

SESSIO XII.

Decretum prorogationis Sessionis. ibid.

SESSIO XIII.

Decretum de sanctissimo Eucharistia Sacramento. 85

Cap. I. De reali presenti Domini nostri Jesu Christi in sanctissimo Eucharistia Sacramento. 86

II. De ratione institutionis sanctissimi hujus Sacramenti. ibid.

III. De Excellentia SS. Eucharistia super reliqua Sacramenta. 87

IV. De transubstantiatione. 88

V. De cultu, & veneratione hinc sanctissimo Sacramento exhibenda. ibid.

VI. De affirmando sacra Eucharistia Sacramento, & ad infirmos deferendo. 89

VII. De preparatione, que adiuvanda est, ut digna quis sacrum Eucharistiam perempiat. ibid.

VIII. De uso admirabilitate hujus Sacramenti. 90

Canones de sacro sancto Eucharistia Sacramento. 91

Decretum de reformatione per 8. Capita. 93

Decretum prorogationis definitionis quatuor anteriorum de Sacramento Eucharistie, &c. 99

Saluticordius datus Prosternantibus. 100

SESSIO XIV.

De Trina de SS. Panitentia, & extreme Unctioni sacramenti. 101

Cap. I. De necessitate & institutione sacramenti Panitentie. ibid.

II. De

- II. De diversitate sacramenti Panisitie & Reiposm. 102
 III. De partibus, & fructu hujus Sacram. 102
 IV. De Confessione. 104
 V. De Confessione. 104
 VI. De ministerio hujus Sacramenti & abd. 107
 VII. De casum reservatione. 108
 VIII. De satisfactionis necessitate, & fructu. 111
 IX. De operibus satisfactionis. 112
 X. Doctrina de sacramento extrema Unctionis. 113
 XI. Cap. I. De institutione sacramenti extre. 113
 XII. De effectu hujus sacramenti. 114
 XIII. De ministerio hujus Sacramenti, & tem- 115
 pore, quo dare debet. ibid.
 Canones de sanctissimo Panisitie Sacra- 115
 mento. 115
 Canonis de Sacramenta extrema Unctio- 118
 nis. 118
 Decretum de reformatione per 14. Capita. 124
 ibid.
 S E S S I O N E X V .
 Decretum prorogationis Sessionis. 133
 Salvosconductus datis protostanibus. 134
 S E S S I O N E X V I .
 Decretum suspensio[n]is Concilii. 136
 Bulla celebratio[n]is Concilii Trident. sub Pio 13
 IV. Pontifice maximo. 137
 S E S S I O N E X V I I .
 Decretum de celebrando Concilio. 139
 S E S S I O N E X V I I I .
 Decretum de liborum delecto, & omnibus ad Concilium fide publica invitandis. 140
 Salvosconductus concusus Germanica na- 141
 tio[n]. 141
 Extensis ad alias nationes. 143
 S E S S I O N E X I X .
 Decretum prorogationis Sessionis. 144
 S E S S I O N E X X .
 Decretum prorogationis Sessionis. ibid.
 S E S S I O N E X X I .
 Doctrina de Communione sub utraque specie, & parvularum. 145
 Cap. I. Laicos & Clericos non conscientes, non adstringi iure divino ad Communi- 145
 nem sub utraque specie. ibid.
 II. Ecclesia patetas circa dispensationem Sa- 146
 cramenti Eucharistie. 146
 III. Tota[m], & integrum Christum, ac ve- 146
 rum Sacramentum sub qualib[us] specie- sum. ibid.

- IV. Parvulus non obligari ad Communionem Sacramentalem. ibid.
 Canonis de Communione sub utraque specie, & parvularum. 147
 Decretum de reformatione per 9. Capita. 148
 S E S S I O N E X X I I .
 Doctrina de sacrificio Missae per 9. Capi- ta. 148
 Canonis de sacrificio Missae. 149
 Decretum de obseruandis, & evitandis in celebrazione Missae. 150
 Decretum de reformatione per 11. Capita. 150
 Decretum super positione concessione Calli- cies. 150
 S E S S I O N E X X I I I .
 Vera & Catholica doctrina de sacramento Ordinis, ad condemnandos errores nostri temporis, &c. per 4. cap. 201
 Canonis de sacramento Ordinis. 204
 Decretum de reformatione per 18. Capita. 205
 S E S S I O N E X X I V .
 Doctrina de sacramento Matrimonii. 249
 Canonis de sacramento Matrimonii. 250
 Decretum de reformatione Matrimonii per 10. Capita. 252
 Decretum de reformatione per 21. Capita. 257
 S E S S I O N E X X V .
 Decretum de purgatorio. 359
 De invocatione, & veneratione, & reliqui Sandorum, & sacris imaginibus. 370
 De Regularibus & Monialibus per 22. Capi- tula. 372
 Decretum de reformatione per 21. Capita. 416
 Decretum de continuanda sessione in die fe- 416
 quenter. 416
 Continuatio Sessionis. ibid.
 Decretum de Indulgenciarum. ibid.
 De delectu eborum, jejuniis, & diebus fe- fiz. 457
 De Indice liborum, & Catechismo, Breviario & Missali. ibid.
 De loco Oratorum. 458
 De recipiendis & obseruandis decretis Concilii. ibid.
 De resistandis decretis Concilii sub Paulo III. & Julio III. in sessione. 459
 De fine Concilii, & confirmatione p[ro]pria, & sanctissimo Domino nostro. ibid.
 ACCLAMATIONES Patrum in fine Con- cilii. 460
 CONFIRMATIO Concilii. 460
 BULLA S. D. N. P[er]I., divina providentia Papa VI. super confirmatione Occumenici generalis Concilii Tridentini. 462

C A P I T U L A

C O N C I L I I T R I D E N T I N I

J U X T A S E R I E M A L P H A B E T I .

A	Cum ex eo. 133	Et quoniam. 98. 120. 175
B	Ab adventu. 286	Eti Misla. 174
	Abbas. 413	Ex institutione. 104
	Abbatibus. 226	Expedit. 149
	Abbatilla. 389	F
	Ad Cathedralium. 62	Acultates. 75
	Ad consummationem. 57	G
	Ad majores. 73	Rave. 284
	Administratores. 196	H
	Ad minores. 215	Ac igitur. 37
	Admonet. 432	Hac omnia. 415
	Adversus. 36	Hac lacrolantia. 81
	Anathemati. 410	Hanc. 32
	Apofolos. 306	I
	A f[ac]tientia. 96	J
	Attendant. 392	Am vero. 114
B	Beneficia. 69	Illusterrimi. 459
	Bonifaci. 373	In communicationibus. 191
C	Capitula. 51	In Ecclesiis. 339
	Capitulum. 340	Dispensationes. 359
	Causa criminalis. 300	Disponendum. 31
	Causa Episcoporum. 99	In exemplorum. 77
	Causa omnes. 363	Infemora. 63
	Cenit. 398	In monasteriis. 393
	Caterum. 102	In nomine. 4
	Cicca. 107	In pluribus. 317
	Cogit. 417	In quacunque. 402
	Commune. 87	Institura. 115
	Concedit. 376	Infiper, cum. 122. 200
	Coniugatio. 89	Infiper declarat. 146
	Contingit. 423	Infiper eadem. 7. 24. 369
	Contrario. 104	Infiper horatur. 457
	Controversias. 399	Ita pleunque. 236
	Cum adolescentiam. 238	Itaque. 145
	Cum autem. 202	Julius. 82
	Cum beneficia. 155	Justitiae. 273
	Cum Catholica. 369	L
	Cum dignitates. 314	Egati. 191
	Cum ea omnia. 456	Libertati. 408
	Cum Ecclesiasticus. 343	Liceat Episcopis. 301
	Cum etiam. 125	Locorum. 71
		Ma.

M

Magnam.	Præterea declarat.	146
Mandat.	Præterea quia.	127
Matrimonii.	Præterea facta.	275
Minores.	Prima.	215
Monasteria.	Primum.	30
Monet.	Principio.	96
Multi.	Prohibet.	378
	Provincialia.	289
N		
Nemini.	Q	
Nemo autem.	Quæ alias.	309
Nemo etiam.	Quæcumque.	165
Nemo quacumque.	Quam turpe.	445
Nemo quoque.	Quamvis autem.	35
Nihil est.	Quamvis excommunicatio-	
Non licet Capitul.	nis.	419
Non licet præterea.	Quamvis hec.	82
Non potest.	Quamvis Presbyteri.	234
Non sunt.	Quanta.	176
Nulla quoque.	Quia illiterati.	163
Nulli.	Quia vero.	26, 124, 129, 173
Nullus in posterum.	Quibus verbis.	30
Nullus iraque.	Quicunque de cetero.	64
Nullus prima.	Quicunque in Cathedrali.	188
O	Quicunque post hac.	183
Omnes.	Quicunque regularis.	411
Oprandum.	Qui pie.	233
Oparet.	Qui vero.	36
Ordinarii.	Quod alium.	90
Ordinationes.	Quo factum.	30
P	Quoniam ab Ecclesiastico.	148
Patriarchæ,	Quoniam autem.	88
Paulus.	Quoniam diversi.	459
Pius.	Quoniam igitur.	108
Placerne.	Quoniam non ignorat.	372
Potestimo.	Quoniam ob matrimonium.	440
Prædicacionis.	Quoniam pœnæque.	313
Præsentati.	Quoniam privilegia.	312
	Quoniam sub.	171
	Quoniam vero.	99, 203

R

Ratio.	429
Regularia.	128
Regularis.	401
Res porro.	114
Reus.	97

S

Sacrificium.	201
Sacerdotia.	2, 6, 8, 48, 55,
101, 134, 136, 140, 141,	
144, 145, 168, 457	
Sancta Synodus.	221
Sic ergo.	34
Sicut.	434+452
Si ea.	102
Si in quibuslibet.	237
Similiter.	35
Si non deceat.	89
Si quem clericorum.	199
Si quis dixerit.	38, 57, &c
Siepe alibi.	
Si quis intra.	277
Statuit.	425, 451
Subdiaconi.	232

T

Tametsi.	252
Tanta.	418
Teles.	99
V	
Verum.	30
Vilium.	112
Unioness.	68
Ut etiam.	161
Ut fidelis.	306
Ut fides.	9
Ut paternæ.	
Ut Sanctorum.	237

ORDO LEGENDI

DECRETA REFORMATIONIS

Per CONCILII TRIDENTINUM facta, distin-
ctus per Titulos & Capita.

Sect. Cap. Reforma-

Tit. 1.	De Fide
Cap. 1.	De facienda professione fidis.
	Cogit temporum calamitas.
	§. Provisi etiam, nique, Neminiem.
Cap. 2.	De impressione, expositione, & legitimo usu sacre Scripturae.
	Insuper.

Tit. 2. De sacrorum Canonum observatione.

Cap. un. Sicut publice expediat.

Tit. 3. De Concilii Provincialibus & diocesantibus.

Cap. un. Provincialia concilia.

Tit. 4. De his, qua ad universi cleri reformationem spe-
gan.

Cap. un. Nihil est.

Quia vero.

Quia turpe.

Ut paterna.

Oprandum.

Adoptionem, nique, Illis vero.

Quicunque de cetero.

Cum Ecclesiasticus.

De Episcopali functione.

Cap. 1. Qui, quales, & quomodo ad Episcopatum assumendi,

& intra quod tempus conferandi.

Ad Cathedralium.

Quicunque.

Si in quibuslibet.

Ad majores.

Ecclesiæ.

Cap. 2. De rebus & honestate Episcoporum.

Eadem factio[n]a.

Cum præcepto, nique, Eadem omnino.

Non potest.

Cap. 3. De beneficiorum pluralitate Episcopis prohibita.

Nemo.

Cum Ecclesiasticus, nique, Haec.

Quoniam pœnæque, nique, In parochialis.

Adhuc in posterum, nique, In iis.

Cap. 4.

	Seſſ.	Cap. Reform.
Cap. 4. De Officio Episcopi in predicando.		
Quia vero.	5.	2. in prieſt.
Predicationis.	24.	4.
Cap. 5. De Officio Episcopi in ordinando.		
Episcopi.	23.	3.
Quoniam.	21.	1.
Ordinationes.	23.	8.
Episcopus quoscumque.	14.	3.
Episcopus familiarium.	23.	9.
Nuli Episcopo.	6.	5.
Ei quoniam.	14.	2.
Abbas, usque, Nec ipſi.	23.	10.
Facultates de promovendo a q.	7.	11.
Nec ipſi, usque, Peñam quoque.	23.	10. paulo post init.
Cap. 6. De Officio, iure, & auctoritate Episcopi in visitando.		
Patriarche.	23.	3.
Beneficia.	7.	7.
Capitula.	6.	4.
Quæcumque in diœcesi.	21.	8.
Locorum ordinarii.	7.	8.
Quæ alias.	24.	9.
Ecclesiastarum Prelati.	6.	3.
Episcopi u. aptius.	24.	10.
Omnis Ecclesiastarum Prelati.	14.	4.
Cap. 7. De Officio, jurisdictione, auctoritate Episcopi in iudicis civili, & criminis tam in foro conscientie, quam consensio.		
Eadem factioſanctæ, usque, Cum igitur.	13.	1.
Cum proprie.	14.	protemp.
Causæ omnes, usque, Legati quoque.	24.	20.
In exemplorum.	7.	14.
Inſuper cum nonnulli.	14.	5.
Quoniam privilegia.	24.	11.
Omnis Ecclesiastarum Prelati.	14.	4.
Præterea quia nonnulli.	ejus.	8.
Legati quoque, usque, Præterea, si quis.	24.	20. in med.
Cum igitur rei criminiuum.	13.	1. in med.
A fentientia.	ejus.	2.
Legati & Nuntii.	22.	7.
Reus ab Episcopo.	13.	3.
Præterea si quis.	24.	20. post med.
Cum vero tam.	13.	4.
Et quoniam.	ejus.	5.
Licer.	24.	6.
Apoloſius monet.	ejus.	8.
Quamvis excommunicationis.	25.	3.
Quoniam ob maliciam.	ejus.	10.
Dilpenſationes.	22.	5.
In commutationibus ultim voluntatum.	ejus.	6.
Episcopi.	ejus.	8.
Administratores.	ejus.	9.
Cum ex Notariorum imperitia.	ejus.	10.
Cap. 8. Causæ in Episcopos, apud quos, & a quibus trahandas, & ſuſcipienda.		
Quoniam vero.	13.	6.
Testes.	ejus.	7.

	Seſſ.	Cap. Reform.
Cauſe Episcoporum.	ejus.	8.
Cauſe Criminales.		
De jurisdictione, ac potestate Capituli ſede vacante.		
Tit. 6.	24.	5.
Cap. un.	23.	10. ſub fin.
Capitulum ſede vacante.		
Non licet.	7.	10.
Peñam quoque.	23.	10. ſub fin.
Tit. 7.		
Cap. 1.	Qui & quales creandi Parochi.	
Inferiora beneficia.		
Expedit maxime.	7.	3.
Præfentati.	24.	15.
Decenniæ ſancta Synodus.	7.	13.
Provisi etiam, usque, Neminem etiam.	24.	15.
Cap. 2.	De refendita Parochorum.	
Episcopus infectorum.		
Eadem omnino.	6.	2.
In iis quoque civitatibus, ac locis.	23.	1. ſub fin.
Cap. 3.	De beneficiis curatorum pluralitate prohibite.	
Quicunq[ue] de cetero.	7.	4.
Ordinarii locorum.	ejus.	5.
Cum Ecclesiasticis.	24.	17.
Episcopi etiam.	21.	4.
Cap. 4.	De unione beneficiorum, ſive curatorum, vel in curatorum cum curatis, ſive non curatorum inter ſe.	
Ut etiam Ecclesiastum.	21.	5.
In Parochialibus, usque, In iis.	24.	13. in med.
Et quia iure optimo.	14.	9.
In unitonibus.	24.	13. in med.
Uniones perpetuae.	7.	6.
Cap. 5.	De officio Parochorum in predicando & Sacramento administrando.	
Archiprebytri, usque, Questores.	5.	2. paulo post init.
Predicationis, usque, Idem.	24.	4.
Ut fidelis populus.	24.	7.
Quia illiterati.	21.	6.
Cap. 6.	De Parochialibus Ecclesiis, earumque præventibus conservandis.	
Statuit ſancta Synodus.	25.	16.
Decenniæ ſancta Synodus.	ejus.	13.
Cum illud.	21.	7.
Tit. 8.	De Canoniciis.	
Cap. 1.	Qui & quales ad dignitates & Canonicius Ecclesiasticam tam Cathedralem, quam Collegiarum vocari, & admitti debant.	
Cum dignatibus, usque, Præterea obtinentibus.	24.	12.
Ratio polularum.	23.	5.
Cap. 2.	De refendita Canonicatu.	
Præterea obtinentibus, usque, Omnes vero.	24.	12. in med.
Cum beneficia.	21.	5.
Episcopi.	22.	3.
Cap. 3.	De officiis & moribus Canonicorum.	
Quicunque.	ejus.	4.
Omnes vero.	24.	12. ſub fin.
Cap. 4.	De modo agentiis probender agnos tenuoris.	
In Ecclesiastis.	ejus.	15.

Cap. 5.	Cannones mali mores, quod Episcopi auctoritate corrigi possint & debent.
In pluribus.	Quae sunt illius in aliis capitulo.
Capitula.	Capitula quae sunt in aliis capitulo.
Status sancta Synodus.	Statuta quae sunt in aliis capitulo.
Tit. 9.	De vita Religiorum.
Cap. 1.	Qui, qualiter quando ad beneficia regulare debent promovere.
Regularia.	Regularia.
In electione.	Electio.
Abbatia.	Abbatia.
Cum pietaque.	Cum pietaque.
Cap. 2.	Derecunda vita religiorum ad monasticam disciplinam.
Quoniam.	Quoniam.
Ia quacumque.	Ia quacumque.
Nulla quoque.	Nulla quoque.
Liberata.	Liberata.
Anathemati.	Anathemati.
Quicunque.	Quicunque.
Quia vero Regulares.	Quia vero Regulares.
Prohibet.	Prohibet.
Bonifaci.	Bonifaci.
Nemini.	Nemini.
Concedit.	Concedit.
Regularis.	Regularis.
Cenitaria.	Cenitaria.
Controversias.	Controversias.
Monasteria Sanctimonialium.	Monasteria Sanctimonialium.
Attendant.	Attendant.
In Monasteriis.	In Monasteriis.
Abbas.	Abbas.
Monasteria omnia.	Monasteria omnia.
Hac omnia.	Hac omnia.
Tit. 10.	De fidei administratione hospitium.
Cap. un.	Current.
	Illi vero.
Tit. 11.	De Quatuorib[us] Eleemosynariis.
Cap. un.	Quatuorib[us] vero.
	Cum multa.
Tit. 12.	De iureparamentis.
Cap. un.	Nemo.
	Non licet.
	Sicut legitima.
Tit. 13.	De tollendis quibusdam, que omnium Ecclesiarum debentur administrationem evertunt, aut dedecent.
Cap. 1.	De tollendis regibus & coadjutoriis.
Cap. 2.	De tollendis locationibus honorum Ecclesia, que sunt reprobatae pecunia.
	Magnam Ecclesiam.
Tit. 14.	De his, qui sunt iniandi sacris.
Cap. 1.	De infermorum & ad maiores ordines promovendis.
	Prima tonitria.

Minores.	Scilicet Acta Reform.
Ad minores, usque, Hi vero.	ejus. 11.
Nullus prima.	ejus. 5; in princ.
Cap. 2. De promovendis ad maiores ordinis.	ejus. 6.
Huius vero qui ad singulos.	ejus. 5; post init.
Nullus in posterum.	ejus. 12.
Subdiaconi.	ejus. 13.
Qui pie.	ejus. 14.
Cum non deceat.	21. 2.
Cum etiam qui.	14. 7.
Cum honestius.	ejus. 1.
Cum nullus.	23. 16.
Ut Sanctorum.	ejus. 27.
Quamvis presbyteri.	ejus. 15.
Facultates de non promovendo.	7. 12.
Cap. 3. De examine ordinandorum, & tempore ac loco ordinandi.	
Sancta Synodus.	23. 7.
Ordinationes, usque, Uniusquisque.	ejus. 8.
Cap. 4. A quo sit quisque ordinandus.	
Uniusquisque autem.	23. 8. in med.
Non licet.	7. 10.
Premam quoque.	23. 10. sub fin.
Tit. 15. De celebrazione Missarum.	
Cap. 1. De his, quae in ea fine observanda, & que visandae.	
Quanta cura.	22. Proxime post Canon.
Cap. 2. De moderando numero Missarum certo casu.	
Contingit super.	25. 4.
Tit. 16. De clericis insinuendis in Theologia, & disciplinis eo ducentiuncis, eorumque Seminariorum erigendis.	
Cap. un. Eadem sacrafandra, usque, Quia vero.	5. 1. & init. 2. juxta plerasque impressiones.
Cum adolescentium.	23. 18.
Tit. 17. De matrimonio reformatione, de restrictione querundam ejus impedimentorum, & de raptoriis, vagis & concubiniis, de libertate matrimonialis contrariis, & de temporibus solemniter matrimoniorum celebrandis.	
Capita decem, ordine coetaneo.	24. Proxime post Canones.
Tit. 18. De his, qui bona Ecclesia subtraheant, aut sibi sumunt.	
Cap. un. Si quem clericorum.	22. 11.
Non sunt ferenti.	23. 12.
Tit. 19. De fabiatis duellis.	
Cap. un. Detestabilis.	ejus. 15.
Tit. 20. De officio Clericorum Principum & postulatum in tunc immunitate Ecclesiarum.	
Cap. un. Cupiens.	ejus. 20.
Tit. 21. De officio eorumdem in recipiendo & observando, ac defensari procurando decreta generalis Concilii Trid.	
Cap. un. Tanta fuit.	
Cont. Trid. cum Galli.	** ejus. sub finem. CANO-

CANONES ET DECRETA SACROSANCTI OECUMENICI & GENERALIS CONCILII TRIDENTINI,

Juxta ordinem titulorum Decret. per A. Barbosam.

L I B E R I

De summa Trinitate, & fide Catholica.

Congruunt huius tit. decret. Sess. 3, de Synod. Fidei, & Sess. 4, de Canonis scripturis, ac de editione, & usu factorum librorum. Et Sess. 5, de pectato originali. Et Sess. 6, de Justific. Ac Sess. 25, de Purgatorio.

Cap. Tanta in Decreto de Indulgenc. Sess. 25.
Cap. Cogit. 2, Sess. 25, de Reformat.
Cap. Cum dignitates, 12, §. Provisi, Sess. 24, de Reform.

De Constitutionibus.
Congruunt huius tit. Cap. Sicuti publice 18, Sess. 25, de Reformatione.

De Re scriptis.
Congruunt huius tit. cap. Quoniam 2, Sess. 14, de Reform.

Cap. Dispensaciones 5, & cap. In communicationibus 6, Sess. 22, de Reform.
Cap. Quoniam ob malitiosam 10, Sess. 25, de Reform.

De Electione.
Congruunt huius tit. cap. ad Cathedralium 1, Sess. 7, de Reformatione.

Cap. Quicunque posthac 2, Sess. 24, de Reform.
Cap. Si in quibuslibet, Sess. 24, de Refor.

Cap. Cum dignitates 12, Sess. 24, de Reformatione.
Cap. Inferiora 3, Sess. 7, de Reformat.

Cap. In electione 6, & cap. Abbatia 7, Sess. 25, de Regularibus.

Cap. Expedit. Sess. 24.
De suppedita neglig. Prelat.

Congruunt huius tit. cap. Eadem 1, §. In Monasteriis. Et cap. 2, §. Si quis vero, Sess. 5, de Reformatione.

Cap. Causa omnes 20, §. Legari, Sess. 24, de Reform.

Cap. Capitulum Sede vacante, 16, vers. Esti Ecclesia, Sess. 24, de Reform.

Cap. Monasteria 8, vers. quod si in his, Sess. 25, de Regularibus.

Cap. Hac omnia 22, vers. Et quia, & cap. Regulares 14, Sess. 25, de Regularibus.

Cap. Quicunque, Sess. 21.
De temporibus Ordinarii & qualitate ordinandi.

Congruunt huius tit. cap. Ad maiores 9, cap. Non licet, 10, cap. Facultates de promovendo 11, cap. Facultates de non promovendo 12, cap. 7, de Reform.

Cap. Ut quoniam 3, Sess. 13, de Ref.

Cap. Ordinationes, Sess. 23.
Cap. Cum non licet, Sess. 23.

Cap. Abbatis, Sess. 23.
Cap. Cum non debeat 2, Sess. 21, de Reform.

De scrutinio in ordine faciendo.
Congruunt huius tit. cap. Sancta Synodus 7, & cap. Cum nullus 16, Sess. 25, de Ref.

De aere & qualitate & ordine praeficiendorum.

Congruunt huius tit. cap. Quicunque posthac 2, Sess. 22, de Reform.

Cap. Expedit 18, Sess. 24, de Reform.

Cap. Cum pleraque 21, Sess. 25, de Reg.

Cap. Nullus prima, Sess. 23.
Tota Sess. 25, de Reform. agit de Sacra. Ordinis.

De sacra Unione.
Congruunt huius tit. Canon. 1, 2, & 3, de Confirmatione, Sess. 7.

Cap. Vetus est cum tribus seqq. Sess. 14, de Sacram. Extremae Undicioneis.

De Filiiis Prelatissimum.

Congruunt huius tit. cap. Ut patet 11, Sess. 25, de Reform.

De ecclesiis peregrini.

Congruunt huius tit. cap. Quanta & Deinde Sess. 22, de obvierando & evanidis in celebrazione Missie.

Cap. Cum nullus 16, vers. Nullus praeter ea, Sess. 25, de Refor.

De officio & portestate Judicis delegati.

Cap. Infusor, Sess. 14, & magna pars Cap. Proxime annotationes sub officiis

Ot-

Juxta ordinem titulorum Decretalium.

xix

De Testibus.

Congruit huius tit. cap. Testes Sess. 13, de Reform.

De Appellationibus.

Congruunt huius tit. cap. Eadem 1, prope finem, vers. Et in sub specie, & cap. Quia vero 2, Sess. 5, de Reform.

Cap. Ecclesiastis Pralati 3, cap. Capitula 4, Sess. 6, de Reform.

Cap. Ordinarii locorum 5, cap. Uniones 6, cap. Beneficia 7, Sess. 7, de Reform.

Cap. Eadem 1, in princ. Sess. 13, de Reform.

Cap. Episcopos quicunque 3, & cap. Omnes Ecclesiast. 4, Sess. 14, de Ref.

Cap. Quicunque in Directi 8, & cap. Episcopi etiam 4, cap. Quia illiterati 6, Sess. 21, de Reform.

Cap. Episcopi erant 3, cap. Administratores 9, cap. Cum ex notariorum 10, Sess. 22, de Reform.

Cap. Ut fideli 7, cap. Apostolus 8, cap. Episcopi ut apius 10, Sess. 24, de Reform.

Cap. Monachis Sanctionim 9, cap. In monasteriis 11, Sess. 25, de Regul.

Cap. Praedicti, Sess. 24, de Ref.

De maiestatis & obedientia.

Congruunt huius tit. cap. Statutu sancta Synodus 6, vers. Episcopis, cap. Non potest 17.

Cap. Poitromo 21, Sess. 25, de Reform. cap. Controversi, Sess. 25, de Regularibus.

De paciis.

Congruit huius tit. cap. nulla quoque tenuntatio, Sess. 25, de Regularibus.

L I B E R II.

De foro competenti.

Congruunt huius tit. cap. Quoniam 6, cap. Causa Episcoporum 8, Sess. 13, de Ref.

Cap. Causa criminalium 5, cap. Causa omnes 20, Sess. 24, de Ref.

Cap. Nullus prima tonsura 6, Sess. 23, de Reform.

Cap. Non licet, 6, & sic, Sess. 7.

Cap. Praeterea, 6, quia, Sess. 14, de Feriis.

Congruunt huius tit. cap. Ut adventu 10, Sess. 24, de Reform.

Cap. Mandat pol. med. vers. Omnis ibi, & Sanctorum celebrationes, Sess. 25, de Invocatione veneratione, & reliquis Sanctorum.

Cap. Cenfurz 12, Sess. 25, de Regular.

Cap. Infusor hortatus, Sess. 25, in decreto de Indulg.

* * 2 Cap.

XX Canones & Decreta S. Concilii Trid.

Cap. Sicuti 18. vers. Infuper, Sess. 25. de Reform.

De Clerico agrotante.

Congruit huic tit. cap. Cum in beneficio 7. vers. In coadjutorio Sess. 24. de Reform.

De Infusoribus.

Congruunt huic tit. cap. Presentati 13. Sess. 7. de Reform.

Cap. Concedit 3. vers. In predictis Sess. 23. de Regul.

De Concessione Prebende & Ecclesie non vacantes.

Congruant huic tit. cap. Cum in beneficio 7. Sess. 25. de Reform.

Cap. Determinis 3. Synodus 19. Sess. 24. de Reform.

Nec Sede vacante aliquid innovetur.
Congruunt huic tit. cap. Non licet 10. Sess. 7. de Reform.

Cap. Abbatibus 10. vers. Pnam, Sess. 23. de Reform.

Cap. Capitulum Sede vacante 10. Sess. 24. de Reform.

De his, que sunt a Prelatis sine consensu Capituli.
Congruit huic tit. cap. Status 6. Sess. 25. de Reform.

Ut Ecclesiastica beneficia sine diminutione conservantur.
Congruit huic tit. cap. Quoniam pterque 13. vers. Ad hoc impostern Sess. 24. de Reform.

De rebus Ecclesie alienandis vel non.
Congruit huic tit. cap. Magnam, 11. Sess. 25. de Reform.

Cap. Si quem Clericorum 10. Sess. 22. de Reform.
De Sepulcris.

Congruit huic tit. cap. Detestabilis 10. in med. Sess. 25. de Reform.

Cap. Determinis 25. *De Parochiis & alienis Parochianis.*

Congruit huic tit. cap. Episcopi etiam 4. Sess. 21. de Reform.

Cap. Quanta 1. & Monast Sess. 22. de obseruandis & evitandis in celebratione Missarum.

Cap. Quoniam plerique 13. vers. In Parochialibus, & ver. In his quoque.

Cap. Prædicacionis 4. vers. Monetaque Sess. 24. de Reform.

De Decimis.

Congruit huic tit. cap. Non sunt serendi 12. Sess. 25. de Reform.

De Regularibus & transiunctibus ad Religionem.

Tota Sess. 25. de Regul.

Congruit huic tit. cap. Quia vero Regulares 11. Sess. 14. de Reform.
Cap. Quoniam cum legg. Sess. 25. de Regul.

De statu Regularium.

Congruunt huic tit. cap. Abbatiss 7. cap. Monasteri Sanctionibus 9. cap. Attendant 10. cap. In quacunqu 15. cap. Libertati, Sess. 25. de Regulatib.

De statu Monachorum.

Congruit huic tit. cap. Nemini 2. cap. Monasteri omnia 3. cum legg. Sess. 25. de Regul.

De Religiosis dominibus.

Congruit huic tit. cap. Current 15. Sess. 7. de Reform.

Cap. Admonet 8. Sess. 25. de Reform.
De Jurepatronatu.

Congruunt huic tit. cap. Nemo etiam 12. cap. Non licet 13. Sess. 14. de Reformatione.

Cap. Si quem Clericorum, 11. vers. quod 11. Sess. 22. de Reform.

Cap. Patriarche 5. vers. Patroni, cap. Expediit vel porro, ver. Si vero, Sess. 24. de Reform.

Cap. Situri 9. Sess. 25. de Reform.
De Confessoribus, Exaltatione Eccl.

Congruit huic tit. cap. Patriarche, verle Interimique, Sess. 24. de Reform.

De Celebratio Misericordie.

Congruunt huic tit. Sess. 11. 21. & 22. Cap. Sacrafonda, verl. Episcopos, Sesson. 21.

Cap. Quanta, Sess. 22. de obseruandis & evitandis in celebratione Missarum.

Cap. Qui pie 14. vers. Guret, Sess. 23. de Reform.

Cap. Cum dignitate 12. vers. Omnes vero Sess. 24. de Reform.

Cap. Comingit sepe 4. Sess. 25. de Reform.

De Baptismo.

Congruit huic tit. Sess. 7.
De Reliquis & veneratione Sanctorum.

Congruit huic tit. cap. Mandat sancta Synodus, Sess. 25. in fine.

De obseruacione Jejuniorum.

Congruit huic tit. cap. Infiper hortatatur in decreto de Indulgenciarum, Sess. 25.

De Ecclesiis edificandis vel reparandis.

Congruit huic tit. cap. Cum illud quod que 7. cap. Episcopi etiam & Sess. 21. de Reform.

Cap. Concedit 3. in fin. Sess. 25. de Reform.

De Immunitate Ecclesiarum.

Congruat huic tit. cap. Quanta 22. vers. ab

Juxta ordinem Titulorum Decretalium.

XXI

ab Ecclesiis, Sess. 22. de obseruandis & evitandis in celebratione Missarum.

Cap. Cupiens 20. Sess. 25. de Reform.

L I B E R . IV.

De sponsalibus, & Matrimonio.

Congruunt huic tit. Sess. 24. de Sacram. Matrimonii.

Cap. Justitia publica honestaria 3. c. Multi sunt, qui vagantur, cap. Ita plerisque, Sess. 24. de Reform. Matrim.

De clandestina dispensatione.

Congruit huic tit. c. 1. Sess. 24. de Ref. Matrim.

De cognoscitione spoustris.

Congruit huic tit. c. Duxit experientia 2. Sess. 24. de Reform. Matrim.

De Confessoribus, & Affinitate.

Congruit huic tit. c. Si quis intra gratias 5. cap. Praetera 4. Sess. 24. de Ref. Matrim.

De Matrimonio contra interdictum Ecclesie.

Congruit huic tit. c. 1. vers. Qui alius Sess. 24. de Reform. Matr.

L I B E R . V.

De Simonia.

Congruunt huic tit. c. Quoniam ab Ecclesiastico Sess. 21. de Reform.

Cap. In pluribus Ecclesiis, 14. cap. Expediit 18. vers. Caveantque, Sess. 24. de Reform.

De Prelatis vires suas, &c.

Congruit huic tit. c. Magnam, 16. vers. Non licet, Sess. 5. de Reform.

De Magistris.

Congruit huic tit. c. Eadem Sacrosancta 1. Sess. 5. de Reform.

Cap. Predicationis 4. vers. Idem etiam, Sess. 24. de Reform.

Cap. Cum adolescentiam etas 18. Sess. 23. de Reform.

De Homicidio.

Congruit huic tit. c. Cum etiam, qui per industriam 7. Sess. 14. de Refor.

De pugnanzib[us] in duello.

Congruit huic tit. c. Detestabilis, Sess. 25. de Reform.

De Perborum significatis.

Congruunt huic tit. c. Cupiens 20. Sess. 25. de Reform. & cap. Tanta, vers.

Quod si in his cas. Sess. prope finem.

Conec. Trid. cum Gall.

De Adulteriis.

Congruit huic tit. c. Grave peccatum 18. Sess. 24. de Reform. Matrim. Ubi etiam de Concubinis.

De Reprovibus.

Congruit huic tit. c. Decentia sancta Synodus 6. Sess. 24. de Ref. Matr.

De Clerico venatore.

Congruit huic tit. cap. Cum dignitates 12. vers. Vestitu Sess. 24. de Reform.

De Clerico per salutem promoto.

Congruit huic tit. c. Qui pie 14. in fine Sess. 23. de Reform.

De eo, qui servit ordines superiores.

Congruit huic tit. c. Ordinationes 8. vers. Quod si quis, Sess. 23. de Ref.

De Privilegiis.

Congruit huic tit. c. Ecclesiastum Prelati 3. Sess. 6. de Ref.

Cap. In exemptorum causis 14. Sess. 7. de Reform.

Cap. Infiper 5. c. Praetera quia 8. Sess. 14. de Reform.

Cap. Quoniam privilegia 11. Sess. 24. de Reform.

De Panis.

Congruit huic tit. c. Cum vero tam gravia 4. Sess. 13. de Reform.

De Panenitentiis, & Remissionibus.

Congruit huic tit. de sanctissimo Penitentia Sac. Sess. 14.

Cap. Quia vero Sess. 5. in fine.

Cap. Cum multa 9. Sess. 21. de Refor.

Cap. Quoniam presbyteri 15. Sess. 23. de Reform.

Cap. Apollotus monet 8. c. Liceat Episcopis 6. Sess. 24. de Reform.

Cap. Cum Catholica in decreto de Purgatorio, & cap. Cum potestis in decreto de indulgentia, Sess. 23.

De Sententia excommunicacionis.

Congruit huic tit. c. Si quem clericorum 11. Sess. 24. de Reform.

Cap. Ita plerunque, Sess. 24. de Ref.

Cap. Quoniam excommunicacionis gladius, Sess. 23. de Ref.

Cap. Confusa 12. c. Anathemati 18. Sess. 25. de Regul.

BULE

BULLA INDICTONIS
SACRI OECUMENICI ET GENERALIS
CONCILII TRIDENTINI
SUB PAULO III. PONTIFICE MAXIMO.

PAULUS EPISCOPUS,
SERVUS SERVORUM DEI.

Ad futuram rei memoriam.

Heb. 5. Ioa. 10. Psal. 54. Nitio nostri hujus Pontificatus, quem non ob merita nostra, sed propter suam magnam bonitatem, Dei omnipotentis providentia nobis commisit, cernes iam tum, in quas perturbationes temporum, quoque incommoda rerum fere omnium nostra Pastoralis sollicitudo & vigilia esset vocata, cu- piebamus quidem metiri Christianae Reipublicae malis, quibus illa jam dudum vexata, & proptermodum oppresa est: sed ipsi etiam ut homines circumdati infirmitate, ad tantum onus tollendum impares vires nostras esse sentiebamus: nam cum pace opus esse intelligeremus ad liberandam & conservandam a plurimis impendenibus periculis Rempublicam, omnia invenimus odios & diffensionibus plena, dissidentibus praeterit Principibus tis inter se, quibus summa rerum pene omnis a Deo permisita est. Cum unum ovile, unum Pastorem Domini esse gregis, ad integratam Christianam religionis, & ad coelestium bonorum spem in nobis confirmandam, necessarium duceremus; schismatis, dissidiis, & heresibus erat Christiani nominis divisa iam pene & lacerata unitas. Cum tutam atque munitam ab infidelium armis atque insidiis Rempublicam optaremus, nostris erratis, nostrisque cunctorum culpa, Dei videlicet ira peccatis nostris imminente. Rhodus fuerat amissa, Hungaria vexata, concepium & meditatum contra Italianam, contraque Austriaem, & Illyricum terra marique bellum: cum impius & immiris hostis noster Turca nullo tempore requiesceret; nostromque inter se oda & dissensiones suam bene gerendae rei occasionem diceret. Igitur, ut dicebamus, in tanta heresim, dissensionem, bellorumque tempestate, tantisque excitatis fluctibus, cum efficiemus ad moderandam & gubernandam Petri navicularum votati, nec virtibus ipsi nostris sati fidemus, primum conjectimus in Domino cogitatus nostris, ut ipse nos nutritet, animunque nostram firmitate & labore, menem consilio sapientiae instrueret, deinde animo repentes iure nos, sapientia admirabilis & sanctitate preditos, saepe in summis Christianae Reipublicae periculis remedium optimum, atque opportunissimum, ecumenica Conclita, & Episcoporum generales conventus adhibuisse; ipsi quoque animum ad generale habendum Concilium adfecimus; exquisitissime Principum sententiis, quorum nobis videbatur utilis in primis & opportuna

ad

Bulla Indictionis Concilii Tridentini.

ad hanc rem esse consensio, cum eos tunc non alienos ab hoc tam sancto opere invenienssemus, ecumenicum Concilium, & generalem eorum Episcoporum aliorumque Patrum, ad quos pertineret, conventum in civitate Mantuae indiximus, anno Incarnationis Domini, sicut literis & monumentis nostris testatum est, millesimo quingentesimo trigesimo septimo, Pontificatus nostri tertio, ad X. Kalend. Jun. inchoandum; spem prope certam habentes, fore ut, cum illic in nomine Domini effemus congregati, ipse, sicut promisit, Dominus in medio nocturni afflurus, & bonitate ac misericordia sua omnes temporum procellas, omniaque pericula spiritu oris sui facile depulsurus esset. Sed, ut semper insidiatur piis actionibus humani generis hostis, prius contra omnem spem & expectationem nostram denegata fuit nobis Mantuana civitas, nisi aliquas conditions subiremus ab institutis majorum nostrorum, & conditione temporum, nostraque, ac hujus sacre Sedis, ac nominis Ecclesiastici dignitate libertateque profusa alienas; quas in aliis nostris litteris expressimus. Quapropter alium invenire locum, alienaque diligere civitatem necesse habuimus, que cum non statim nobis occurreret idonea & apta; ad sequentes Kalend. Novemb. prorogare Concilii celebrationem fuisse coacti. Interim sevus & perpetuus hostis poster Turca, ingenii clavis Italiana adortus, aliquor oppida in litoribus Apulia cepit, vallavit, diripuit, prædas hominum abegit. Nos in maximo timore, & periculo omnium, munidens litoribus nostris, finitimisque auxilio juvandis fuius occupati: nec tamen interea destituti consuleret & horrari Christianos Principes, ut de idoneo ad habendum Concilium loco quid sentirent, nobis exponerent: quorum cum essent incerte variaeque sententiae, tempusque diutius, quam erat opus, videretur extrahi; nos optimo animo, atque, ut arbitramur, eriam consilio, Vincentiam elegimus, urbem copiosam, & Veterorum, qui eam nobis concedebat, virtute, auctoritate, potestia, cum adiutum patrem, cum stationem omnibus liberam, atque tutam in primitis in se habentem. Sed, cum iam tempus longius progressum esset, novissima que urbis electionem omnibus significari conveniret; jamque Kalendas Novemb. appetentes facultatem hujus divulgationis excluderent, hyemsque esset propinquia; rufus altera prorogatione tempus Concilii deferre in proximum sequens ver, Majisque futuras Kalendas compulsi fuimus. Quare firmiter constituta atque decreta, cum & nos ipsos, & cetera omnia ad eum bene agendum, Deo juvante, celebrandisque conventum pararemus, plurimum reputantes interest cum celebracionis Concilii, tum universæ Christianæ Reip. Christianos Principes pace inter se & concordia consenserit; clarissimos in Christo filios nostros Carolum Romanorum Imperatorem semper Augustum, & Christianissimum Regem Francorum, duo principes Christiani nominis firmamenta atque subsidia, orare atque obsecrare intitulimus, ut ad colloquium inter se & nobiscum una convenienter; quorum quidem apud utrumque literis, Nostris, & a latere nostro missis ex venerabilium fratrum nostrorum numero Legatis, sepissime egrarimus, ut ex similitate & dissidiis ambo in unum fodus & piam amicitiam veleint convenire, labentibusque succurso Christianis rebus, quarum servandorum cum esset illos potestas a Deo præcipue tributa, si id non agerent, & ad commune Christianorum bonorum sua confilia non dirigenter, acris & severa ratio eidem Deo ab ipsis reddenda esset. Qui aliquando precibus nostris annuentes,

Matth. 38.

tes, Nicæam se contulere, quo nos quoque longum iter, & senili ætati nostra vehementer contrarium, Dei & pacis conciliande causa suscepimus; neque prætermisimus interea, cum tempus Concilii præliuum, Kalendas videlicet Majæ appropinquarent, tres legatos summe virtutis ac autoritatis a latere nostro, de numero eorum fratum nostrorum S. R. E. Card. Vincentianum misse, qui initium Concilii facerent, Prælatorque undique venientes exciperent, & ea, que judicarent esse opus, agentes & tractarent, quoad nos, ab itinere & negotio pacis reversi, omnia accuratis dirigere possemus. Interim vero in illo sanctum opus, maximeque necessarium, tractationem videlicet pacis inter Principes, incubuimus; & quidem omni animi studio, omni pietate ad diligentia. Tellest enim nobis Deus, cuius freli clemens, nosmetiplos itipers & vita periculo exposuimus. Nostra tellest conscientia, que nihil habet in hac re quidem, in quo nos arguat aut prætextum, aut non quidque ad pacificandum occasionis. Principes ipsi tellest; quos tam sape, tanque vehementer Nuntiis, literis, Legatis, monitis, hortatus, precibusque omnibus obsecraveramus, ut similitates deponerent, ut in societatem coirent, ut Christianæ Republicæ in maximum & propinquum jam adductæ different, communibus studiis & subfidiis optulerent. Jam vero testes, illæ vigilie arque curæ, illi diurni nocturnique animi nostri labores, gravesque sollicitudines, quas ob hanc rem & cauam plurimas iam suscepimus; nec tamen ad optatum exitum nostra confilia, & acta adhuc perduta sunt. Ita enim visum Domino Deo est: quem ramen non desperamus aliquando optata nostra benignis respectum, ipsi quidem, quantum in nobis sunt, nihil quod esset nostro Pastorali officio debitum, in hac re omisimus. Quod si qui sunt, qui actiones pacis nostras in aliam interpretantur partem: dolemus quidem; sed tamen in dolore nostro gratias omnipotenti agimus, qui ad exemplum & doctrinam patientie nostræ nos voluit Apostolos haberi dignos, qui pro nomine JESU, qui pax nostra est, consummam patenerent. Verum in illo congreſsu colloquio nostro, quod Nicæa habuit est, etiæ peccatis nostris impeditibus, inter duos Principes vera & perpetua Pax non potius concipi, inducere tamen decennales facta sunt: quarum opportunitate nos sperantes & sacrum Concilium commodius celebratum iri, & deinde ex Concilii auctoritate perfici posse pacem; apud Principes insitum, ut & ipsi venirent ad Concilium, & Prelatos suos praentes duxerint, absentisque accenserent. Qui cum de utroque se excusarent, quod & ipsi redire in regna sua tum necesse esset; & Prelatos, quos secum habuissent, itinere arque impendiis fellos arque exhaustos, recreari & refici oportenter; nos hortati sunt, ut aliam quoque protogationem temporis habendi Concilii decerneremus. Quia in re concedenda cum effusus aliquarum difficiles, literas interim a Legatis nostris, qui Vincentiæ erant, acceperimus, translatæ jam, & longius præterito Concilii inveni die, unum vix, eum alterum ex extermis nationibus Prælatum Vincentianum se contulisse. Quo nuntio accepto, cum videbemus eo tempore nulla jam ratione haberi Concilium posse, ipsi principibus concelebremus, ut difficeretur tempus agendi Concilii usque ad sanctum Pasccha, diemque festum future Dominice resurrectionis. Cujus nostri præcepi, expectationisque decrete literæ Generale anno Incarnationis Domini MDXXXVIII. IV. Kal. Iulii, factæ publicataque sunt, atque hanc dilationem eo propensius fecimus, quod pollicitus est nobis

Act. 5.

Ephes. 2.

stibis uterque Princeps, Legatos suos Romanum al nos se missurum, ut ea, que ad perfectionem pacis reliqua essent, neque Nicæa ob brevitatem temporis por terant omnia concipi, Romæ commodius coram nobis agerentur & tractarentur, & ob hanc rationem etiam a nobis ambo petierunt, ut hac pacificationis procuratio Concilii celebrationi præponeretur, cum ipsum Concilium, pace facta, multo deinde utilius & salutarius Christianæ Republicæ futurum esset, semper enim hac pacis spes nobis injecta, Principum nos voluntariis assentiti horrata est: quam spem vehementer auxit post discessum a Nicæa nostrum ipsorum duorum Principum inter se benevoli amicisque congressio: que maxima nostra cum lenititia a nobis intellecta, confirmavit nos in bona spe, ut tandem allegando noctis preces apud Deum exauditas, & vota pacis accepta esse crederemus. Hanc igitur pacis conclusionem cum & experteremus, & urgeremus; nec solum duobus antedictis Principibus, verum etiam charissimum in Christo filio nostro, Ferdinando Regi Romanorum, videtur, actionem Concilii, nisi pax facta, suscipi non oportere; tunique a nobis per litteras suosque Oratores contendenter, ut alias rufus temporis protogationes faceremus; præcipue autem instaret Serenissimus Caesar, promissæ se demonstrans iiii, qui a Catholica unitate dissensione, se operam suam apud nos interposuit, ut aliqua concordia ratio iniretur; quod ante suam in Germaniam profectionem apie non posset fieri: Nos igitur semper spem pacis, & tantorum Principum voluntate adducti, cum præferim ceteremus, ne ad dictum quidem Resurrectionis festum alios prælatos Vincentianum conveniessemus, protogationis nomen iam fugientes, quod tam sape frustra fuerat repetitum, celebrazione generali Concilii ad nostrum & Sedis Apostolicae benplacitum suspendere maluimus: itaque fecimus, & de suspensione hujusmodi litteras ad singulos supradictorum Principum decima die Junii, M. D. XXXIX. dedimus, sicut ex illi perficie potest intelligi. Ea itaque suspensione necessario per nos facta, dum tempus illud magis idoneum a nobis, pacisque aliqua conclusio expectatur, que & dignitatem postea, frequentianque Concilii, & Christianæ Republicæ præficiendam salutem erat allatura: Christianæ interea res in determini quotidie prolapso sunt, Hungaria, Rege ipsorum mortuo, Turcam vocantibus; Ferdinando Rege bellum in eos movente, Belgis ad defensionem a Castræ ex parte quadam incitatis; cuius defensionis comprehendimus causa per Galiam amicissime, & cum Rege Christianissimo concordissime, magno benevoli inter eos voluntatis indicio transiens in Belgas Serenissimus Caesar, & illinc deinde in Germaniam profectus, conventus Germanie Principum & civitatum, tractanda ejus, quam dixerat, concordia causa habere cœpit. Sed cum, spem pacis jam deficiente, illæ quoque modus curante in conventionibus, tractandaque concordia ad majores potius discordias concordanas apud esse videbatur; inducere suimus ad pristinum Concilii generalis remedium reverti, idque per Legatos nostros S. R. E. Cardinales, ipsi Castræ obtulimus; quod etiam postrem & præcipue in Ratissponensi conventu egimus; cum illis dilectis filiis noster Gaspar tit. S. Praxedis, Cardinalis Contarens, & lumina doctrina & integritate, Legatum nostrum ageret, nam cum id, quod ne accideret, ante veritatem eramus, ex ejus conventus sententia pateretur a nobis, ut ab Ecclesi-

sia

alia dissident um quosdam articulos tolerandos declararemus, quod per cœ-
menicum Concilium illi excutenter & deciderentur; idque nobis ut conce-
deremus, neque Christiana & Catholica veritas, neque nostra & Sedis Apo-
stolice dignitas permitteret; palam potius Concilium, ut quam primum fieret,
proponi mandavimus. Neque vero in alia unquam sententia & voluntate
suum, quam ut primo quoque tempore Concilium œcumenicum & genera-
le congregaretur: sperabamus enim ex eo & pacem populo Christiano, &
Christianæ religionis integratim posse recuperari: verumtamen id cum bo-
na gratia & voluntate Christianorum Principum habere volebamus. Quam
voluntatem dum expectamus, dum observamus tempus absconditum, tem-
pus beneplaciti tui, o Deus! aliquando tandem decernere compulsi sumus,
omne esse tempus beneplacitum Deo, cum de rebus sanctis, & ad Chris-
tianam pietatem pertinentibus consilia inceutur. Quapropter viuentes, ma-
ximo quidem animi nostri cum dolore, rem Christianam quotidie in pejus
tuere, Hungaria a Turcis oppressa, Germania periclitans, ceteris omnibus
metu mororeque afflictis, nullius jam Principis consensu expedire,
sed tantum Dei omnipotentis voluntatem & Christianæ Reipublicæ utilita-
tem attendere constituimus. Itaque cum Vicentiam amplius non habere-
mus; supremisque cum universa Christianorum salutem, tum Germanicæ
nationis incommodes in eligendo per nos novo Concilii habendi loco con-
sulere: aliquorunque locis propositis ipsam Tridentinam civitatem ab ipsis de-
fiderati videmus: nos eti in ceteriori Italia commodius omnia tractari
posse judicabamus, ad coram tamen postulationes nostram voluntatem pa-
terna charitate defleximus; itaque Tridentum civitatem elegimus, qua in
civitate œcumenicum Concilium ad proxime venturas Kalend. Novembr. ha-
beretur, idoneum locum illum statuentes, quo ex Germania quidem, aliisque
Germanicæ finitinis nationibus facilissime, ex Gallia, Hispania, ceterisque
Provinciis remotores non difficulter Episcopi & Prelati convenire pos-
sente. Dies autem Concilii ea nobis expectata est, que spatium in se ha-
beret & publicandi per Christianas nationes nostri hujus Decreti, & faculta-
tis omnibus Prelatis ad venientiam tribuenda. Quominus autem annuum
tempus præfiriemus mutando Concili loco, sicut quibusdam constituti-
bus alias præscriptum est, ea res fuit in causa, quod longius extrahi spem
fanande aliqua in parte Christianæ Reipublicæ que tot detrimentis & cala-
nitibus affecta est, nolumus: & tamen videamus tempora; agnoscimus
difficultates: quid sperari posset ex confilis nostris, incertum esse intelligi-
mus, sed quia scriptum est: Revela Domino viam quam, & spera in eo,
& ipse faciet: magis Dei clementia & misericordia confidere, quam no-
stra imbecillitati diffidere constituumus. Sepe enim sit in bonis operibus in-
cipiendis, ut, quod humana consilia non valent, divina virtus efficiat.
Hujus igitur ipsius Dei omnipotentis Patris, & Filii, & Spiritus sancti,
ac beatorum ejus Apostolorum Petri & Pauli auctoritate, qua nos quoque
in terris fungimur, feci atque subnixi, de venerabilium item fratum no-
strorum S. R. E. Cardinalium consilio & assensu sublata, amotaque suspen-
sione, de qua supra commemmoratum est, quam per praesentes collimus &
amovemus, sacrum œcumenicum & generale Concilium in civitate Tridenti-
na, loco commodo & libero, omnibusque nationibus opportuno, ad Kal.
proximas Nov. anni praesentis ab incarnatione Domini M. D. XLII. inci-
pien-

piendum; propefundum, & eodem Domino adjuvante, ad ipsius gloriam
aque laudem, & Christiani totius populi salutem absolvendum, perficien-
dumque indicimus, annunciamus, convocamus, statuimus, atque decerni-
mus; omnes, omnibus ex locis tam venerabilis fratres nostros Patriarchas,
Archiepiscopos, Episcopos & dilectos filios Abbates, quam alios quocon-
que, quibus jure aut privilegio in Conciliis generalibus residendi, & senten-
tias in eis dicendi permisa poetas est, requientes, hortantes, admonen-
tes, ac nihilominus eis vi jurisprudanti, quod nobis & huic sancta Sedi
præstiterunt, ac sancta virtute obedientia, aliisque sub penit. iure aut con-
suetudine in celebrationibus Conciliorum adversus non accedentes ferri &
proponi solitis, mandantes, arteque præcipientes; ut ipsimet, nisi forte
juto detineantur impedimento, de quo tamen fidem facete compellantur,
aut certe per suos legitimos procuratores & nuntios, sacro huic Concilio
omnino aede & intercessu debeat. Supra autem dictos, Imperatore, Re-
gemque Christianissimum; nec non ceteros Reges, Dukes, Principes,
quorum prelencia, si alias unquam, hoc quidem tempore maxime sanctissi-
ma Christi fidei, & Christianorum omnium futura est salutari, rogantes at-
que obsecrantes per viscera misericordie Dei & Domini nostri Iesu Christi,
cuius fidei veritas & religio, & intus & extra graviter jam oppugnatur,
ut, si salvam volunt Christianam esse Rempubl. si de Domino obstrictos &
obligatos pro maximis illius erga se beneficiis intellegunt, ne deferant ipsius
Dei cauam & negotium; ipsimet ad faci Concilii celebrationem veniant,
in quo ipsorum pietas atque virtus communis utilitati salutique sui, ac cœ-
rorum & temporali & æternæ plurimum est profutura. Sin autem id, quod
nollemus, accedere ipsi non poterunt, ut graves saltem viros Legatos cum
auctoritate mittant, qui personam Principis sui quique & cum prudenter,
& cum dignitate possint in Concilio refere. Inprimis vero, ut id curent,
quod ipsi facillimum est, ut ex suis cuiusque regnis ac provinciis Episcopi
& Prelati sine tergiversatione & mora, ad Concilium proficerantur, quod
maxime quidem a Prelatis, Principibusque Germanie Deum plumb atque nos
impetrare sequuntur est, ut cum coram præcipua causa, ipsique cupientibus
Concilium indictum sit, & in ea civitate indictum, que ab eis desiderata
non graventur ipsi sua cunctorum praesentia id celebrare & ornare; quo melius
aque commodius, quae ad integratorem & veritatem Christiana religio-
nis, quae ad honorum morum reductionem, emendationemque malorum, quae
ad Christianorum inter se tam Principum, quam populorum pacem, unita-
tem, concordiamque pertinente, & quae ad repellendos impetus Barbarorum
& infidelium, quibus illi universam Christianitatem obrueret molientur, sint
necessaria, Deo nostris consultationibus præsumte, & lumen sapientiae sue, ac
veritatis mentibus nostris præferente, agi in dicto sacro œcumenicu Concilii,
& conspirante omnium charitate consili, tractari, consici, ad opta-
toisque exitus deduci quam primum & quam optime possint. Atque ut no-
stra ha littera, & qua in eis continentur, ad notitiam cunctorum, quo-
rum oportet, perveniant, neve quis illorum ignorantia excusatione præten-
dat; cum præstent eriam non ad omnes eos, quibus nominatio illarum efficit
intimidare, tutus forsitan pateat accessus, volumus & mandamus, ut in Ba-
silica Vaticana Principis Apostolorum, & in Ecclesia Lateranensi, cum ibi
multitudine populi ad audiendam rem divinam congregati solita est, palam
clara

clara voce per Curia nostra cursores, aut Notariis aliquos publicos legantur, leteisque in valvis dictarum Ecclesiarum, itemque Cancelleria Apostolica portis, & campi Flora solito loco affigantur; ubi ad lectionem & notitiam concordum aliquamdiu exposte pendeant: cumque inde amovebuntur, earum nibilominus exempli in eisdem locis remaneant affixa. Nos enim per lectionem, publicationem, affixionemque hujusmodi, omnes, & quoscunque, quo antedicta nostra littera comprehendunt, post spatium duorum mensium a die literarum publicationis, & affixions, ita volumus obligatos esse, atque adstrictos, ac si ipsifinet illæ coram lecta & intimata essent, transumpis quidem earum, que manu publici Notarii scripta, aut subscrita, & sigillo persona alicuius Ecclesiastice, in dignitate confinuit, munera fuerint, ut fides certa & indubitate habeatur, mandamus, atque decernimus. Nulli ergo omnino hominum licet hanc paginam nostræ indictionis, annuntiationis, convocationis, statuti, decreti, mandati, præcepti, & observationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumperit, indignationem omnipotens Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursum. Datum Roma apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicae M.D.XLII. XI. Kalend. Jun. anno VIII.

Blosius.

Hier. Dand.

SACRO-

SACROSANCTI OECUMENICI & GENERALIS CONCILII TRIDENTINI SESSIO PRIMA

SUB PAULO III. PONTIFICE MAXIMO

Celebrata die decimartertia Mensis Decembri,
Anno Domini millesimo quingentesimo
quadragesimo quinto.

Decretum a & y & Z* de inchoando
CONCILIO.

LACETNE vobis, ad laudem & gloriam sanctæ, & individuæ Tripartitæ, Patris, & Filiæ, & Spiritus sancti, ad incrementum & exaltationem Fidei & religionis Christiana, ad extirpationem heresum, ad pacem & unionem Ecclesie, ad reformationem Cleri & populi Christiani, ad depressionem & extincionem hostium Christiani nominis, decernere & declarare, sacrum Tridentinum & generale Concilium incipere, & incepturn eſſe Respondeant, PLACET.

Indictio futura Sessionis.

Et cum proxima sit celebritas Nativitatis Domini nostri JESU CHRISTI
Conc. Trida cum Galli.

STI, & subsequantur alias festivitates labentes & incipientis anni; placetne vobis primam futuram Sessionem habendum esse die Jovis post Epiphaniam, que erit septima Mensis Januar. Anno Dom. M. D. XLV. Respondentur, PLACET.

REMISSIONE S.

a. An Concilium generale absque authoritate summi Pontificis celebrari posse? Negat Bobadil, in sua politica, lib. 2. cap. 18. n. 194. ubi erano relatioꝝ, quod licet Principes factores non possint illud convocare, possunt tamen per suos judices ad illius agere observationiam.

b. An summus Pontifex posse dispensare super Concilium t. Affirmant, si de eo faciente expressam mentionem, & non sufficere clausum derogacionem generalem, Cott. in mem. verbo, clausula non obstat. Rebutat in Auct. habita, verbo, examinatione p. 530. cum seq. C. ne filius pro patre, & in præ beneficiis sit, de dispensa. Super defecum natural. n. 24. Guntier, pract. l. 3. q. 17. num. 231.

Aloys.